

5 มกราคม 2553

เพื่อนแพทย์ที่รัก : ผมขอสวัสดีปีใหม่ 2553 ด้วยความเศร้าใจ และอึดอัดใจมาก ๆ ดังนี้ครับ

1. ผมขออนุญาตลอกบางส่วนคำพิพากษาของศาลแพ่ง คดีหมายเลขคำที่ 8964/2550 หน้า 18, 19 มาให้เพื่อน ๆ อ่านครับ
“แพทย์มีหน้าที่ต้องบอกหรืออธิบาย (Duty to inform) ความจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับการตรวจรักษาตามวิธีการนั้น ๆ แก่ผู้ป่วย เมื่อผู้ป่วยทราบและเข้าใจแล้วยอมรับการกระทำนั้น จึงเรียกความยินยอมของผู้ป่วยเช่นนั้นว่า เป็นความยินยอมที่ได้รับการบอกกล่าว (Informed consent)

ถ้าผู้ป่วยยินยอมให้แพทย์ทำการตรวจรักษาให้ โดยผู้ป่วยไม่ได้รับคำอธิบายใด ๆ จากแพทย์ ความยินยอมก็ไม่มีผลทางกฎหมาย การตรวจรักษาของแพทย์เท่ากับไม่ได้รับความยินยอม

การกระทำของแพทย์ถือว่าการไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ต้องบอกกล่าวหรืออธิบาย ถือเป็นการละเว้นปฏิบัติหน้าที่ที่ต้องระวัง (Derelict of duty of care) การกระทำดังกล่าวจึงต้องรับผิดชอบในเรื่องของประมาทเลินเล่อ (Negligence) “จำเลยจึงกระทำละเมิดต่อโจทก์” (แพทย์จึงกระทำละเมิดต่อผู้ป่วย)

ผมจึงขอสรุปตามความเข้าใจของผมเองนะครับว่า

ละเมิด = ตรวจรักษาโดยที่ผู้ป่วย ไม่ทราบ ไม่เข้าใจ และไม่ได้อบรมรับ

ละเมิด = ต้องชดใช้ และเยียวยา ถ้ามีความเสียหายเกิดขึ้น

ดังนั้น ถ้าตรวจรักษาโดยที่ผู้ป่วยไม่ทราบ ไม่เข้าใจ และไม่ได้อบรมรับ ถ้ามีความเสียหายเกิดขึ้น จึงต้องชดใช้ และเยียวยา

2. ในคำพิพากษาคดีเดียวกันนี้ บางส่วน ในหน้า 14 มีดังนี้ครับ

“ผู้ป่วยจะต้องได้รับการอธิบาย หรือ บอกกล่าวให้เข้าใจว่า การกระทำของผู้ประกอบวิชาชีพนั้น มีวัตถุประสงค์อย่างไร รายละเอียดของการกระทำมีอะไรบ้าง และผลที่เกิดต่อผู้ป่วยในภายหลังจะเป็นอย่างไร ตลอดจนอันตรายหรือผลร้ายที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น หากจะมีมากหรือน้อยเพียงใด ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพมีหน้าที่ต้องอธิบายหรือบอกกล่าวให้ผู้ป่วยทราบ ดังนั้น ก่อนลงมือทำการรักษา แพทย์จึงควรพูดคุยกับผู้ป่วยตั้งแต่การแนะนำตัว อธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับโรค และวิธีการรักษา เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจร่วมกัน เมื่อได้ข้อสรุปอย่างไรจึงบันทึกไว้ในเวชระเบียน

3. แต่ทั้งข้อ 1 และข้อ 2 มีข้อยกเว้นในหน้า 14 เช่นกัน ดังนี้ครับ

เว้นแต่กรณีที่แพทย์สามารถทำการรักษาได้ โดยไม่ต้องได้รับความยินยอม คือ กรณีจำเป็นและรีบด่วน ทั้งนี้เพื่อช่วยชีวิตผู้ป่วย และการรักษาต้องเป็นไปตามมาตรฐานแห่งวิชาชีพด้วย” ผมจึงอยากบอกเพื่อน ๆ ว่าจะไปอ้างว่ารีบด่วนเพื่อช่วยชีวิต แต่ต่ำกว่ามาตรฐานไม่ได้นะครับ

เพื่อนแพทย์ที่รักทั้งหลายกรุณาอ่านและท่องจำ ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ให้เข้าใจและจงปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดด้วยครับ

4. ข่าวดี ๆ ไม่ค่อยจะมีครับ ในกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งมีเพื่อนแพทย์เราสังกัดอยู่มากที่สุด ก็มีเรื่องร้าย ๆ ไม่หยุดหย่อนหาอ่านได้ทั่วไปตามหนังสือพิมพ์ และ E-mail ทั้งหลาย มีทั้งรายละเอียดของการสอบสวน งบไทยเข้มแข็ง ซึ่งจะมีประโยคว่า “เชื่อได้ว่า” อยู่เสมอ ๆ หรืออาจจะมึนจนหมายถึงท่านนายกรัฐมนตรีเรื่องผู้ที่เหมาะสมที่ควรจะเป็น ปลัดกระทรวงสาธารณสุขหาอ่านกันเองนะครับ อ่านแล้วเชื่อหรือไม่ ก็ใช้ความคิดของเพื่อน ๆ เองก็แล้วกันนะครับ

5. ต้นปีก็มีข่าวร้ายฉลองเลยครับ ผ่าตัดตา Infect 11 ราย ใน 28 ราย ผมว่าเป็นโชคร้าย ของทั้งผู้ป่วย ของหมอดา และของโรงพยาบาล ผู้ป่วยได้รับความสงสาร และแน่นอน แต่ผมไม่ทราบว่า นอกเหนือจากเพื่อนแพทย์เราแล้ว จะมีใครสักกี่คนที่สงสารและเห็นใจในเคราะห์กรรมของหมอดา

ขอให้ปลอดภัยทั้งปีครับ

(นายแพทย์เอื้อชาติ กาญจนพิทักษ์)

E-mail : ramhospital@yahoo.com Fax: 02-3740804

ปัญหาทุกเรื่องติดต่อกลุ่ม พป. (ใหม่) ได้ครับ : สมศรี 081-8214593, สมพล 082-2243735, วิสูตร 086-0019228, สุวชัย 081-7597853, ประเสริฐ 081-8212295, พิษณุ 081-8935035, บุญเรียง 081-8868787, พินิจ 081-8573727, นพ. พิศัยรุ 081-8837601, เอื้อชาติ 081-9118901